

بسمه تعالی

جناب آقای مهندس رستم قاسمی

وزیر محترم راه و شهرسازی

با سلام ،

احتراماً موارد ذیل را در خصوص بحث تعارض منافع که موجب ایجاد چالشهای فراوانی در جریان انتخابات نهمین دوره هیئت مدیره سازمان های نظام مهندسی ساختمان استان ها شده است را به شرح زیر به استحضار جنابعالی می رسانم:

شرح مآقع

الف- هیئت محترم وزیران در مورخ ۹۴/۱۲/۵ نسبت به اصلاح آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان اقدام و بحث اخلاق حرفه ای و تنظیم نظام نامه مربوطه در ماده ۲ مکرر بیان و برابر بند ۵ ماده ۲ مکرر مقرر گردید مصادیق تعارض منافع با تصویب وزیر محترم راه و شهرسازی مشخص و ابلاغ گردد.

ب- جناب آقای دکتر آخوندی وزیر وقت در تاریخ ۹۵/۴/۹ نظام نامه ی تعارض اخلاق حرفه ای را تنظیم که در تاریخ ۱۳۹۵/۵/۲۱ در روزنامه رسمی به چاپ رسید.

ج- همچنین آقای دکتر آخوندی دستورالعمل اجرایی بند ۵ ماده ۲ مکرر آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (اصلاحی ۱۳۹۴) را ابتدا بخشنامه شماره ۵۷۵۷۳/۱۰۰/۰۲ مورخ ۹۶/۱۱/۵ را ابلاغ و بعد از شکایت از دستورالعمل مذکور در دیوان عدالت اداری، مجدداً دستورالعمل جدید به شماره ۳۰۲۷۰۸/۱۰۰/۰۲ تنظیم و ضمن ملغی نمودن دستورالعمل قبلی، طی نامه شماره ۳۰۲۷۱۱/۱۰۰/۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ جهت استحضار و صدور دستورات لازم خطاب به حجت الاسلام بهرامی رئیس محترم وقت دیوان عدالت اداری ارسال نمود.

د- آقای دکتر آخوندی وزیر راه و شهرسازی صراحتاً در نظریه ۹۶/۱ مورخ ۹۶/۱۲/۱۲ و ابلاغیه تبصره ۲ ماده ۲۴ آئین نامه ی اجرائی ماده ۳۳ قانون اعلام داشته است، وظیفه کنترل و بازرسی ساختمان ها بر عهده شهرداری ها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمان ها می باشد و سازمان های نظام مهندسی در این خصوص وظیفه ای ندارند که موجب بوجود آمدن اختلافات بین وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور شد و در نهایت معاون حقوقی رئیس جمهور به عنوان مرجع حل اختلاف اظهار نظر نمود.

ه - کمیسیون عمران مجلس نیز طی نامه ی شماره ۵۲/۱۱۳۵۹/د مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۸ در خصوص ابلاغیه منع تعارض منافع اظهار نظر نمود و اعلام داشت ابلاغیه ی مذکور فراتر از وظیفه مقرر در ماده ۲ مکرر بوده و باعث تضییع حقوق مهندسان شده است.

و- استعلام از اداره ی کل حقوقی قوه قضائیه به شماره نظریه ۵۸۵/۹۴/۷ مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۰۵ موضوع آیا اعضای هیئت رئیسه سازمان های نظام مهندسی که بصورت حقیقی یا حقوقی ارائه خدمات مهندسی می نمایند مشمول بند د ماده ۳۲ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و بند ش ماده ۹۱ آئین نامه ی اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، می گردند و ... پاسخ اداره ی کل حقوقی قوه قضائیه : با عنایت به اینکه در بند د ماده ۳۲ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و بند ش ماده ۹۱ آئین نامه ی اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان به عبارت "آن پروژه" تصریح شده است، ممنوعیت مقرر مطلق نبوده و صرفاً ناظر به طراحی، اجرا و نظارت پروژه ای است که مسئولیت بررسی یا تأیید نقشه و یا امور مربوط به کنترل ساختمان آن را بر عهده دارند.

ز- دستور آقای مهندس اسلامی وزیر محترم وقت وزارت راه و شهرسازی به آقای دکتر محمودزاده معاون محترم امور مسکن و ساختمان به شماره ۰۸۲/۱۱۱/۲۹ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۱ مبنی بر تعیین تکلیف پرهیز از تعارض منافع ارکان سازمان که خود سندی بر عدم ابلاغ قانونی بخشنامه های فوق الذکر می باشد.

ح- هیئت عمومی محترم دیوان عدالت اداری در خصوص منع تعارض منافع طی دادنامه‌ی شماره ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۲۴ مورخ ۱۴۰۰/۴/۱ نسبت به شکایت مربوط به ابلاغیه تعارض منافع رأی به رد شکایت صادر نموده است. که این موضوع طی نامه شماره ۷۲۱۶۲/۱۰۰/۰۲ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ حضرت عالی به ادارات کل ابلاغ شده است.

ط - جناب آقای مهندس اسلامی وزیر وقت طی نامه‌های شماره ۴۹۲۰۲/۱۰۰/۰۲ مورخ ۱۴۰۰/۴/۱۲ و ۶۵۸۴۹/۱۰۰/۰۲ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲ وزیر راه و شهرسازی مواردی را در خصوص تعارض منافع و رد صلاحیت داوطلبان انتخابات هیئت مدیره‌ها و مصادیق تخلفات انتظامی تعارض منافع ابلاغ نمودند که در خصوص نامه اول، دستور موقت شعبه ۱۲ دیوان عدالت اداری صادر گردید. با توجه به موارد فوق به استحضار می‌رسانم:

۱- نامه شماره ۳۰۲۷۰۸/۱۰۰/۰۲ مورخ ۹۶/۱۲/۲۷ دستور العمل اجرایی بند ۵ ماده ۲ مکرر آئین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (اجتناب از تکفل همزمان اموری که زمینه و موجبات نمایندگی و یا قبول منافع متعارض را فراهم می‌آورد) از ۳ بخش تشکیل شده است. در بخش اول دستورالعمل مذکور بیان شده دارندگان پروانه اشتغال در هر یک از رشته‌های هفت‌گانه اعم از اصلی یا مرتبط و در هر پایه که همزمان در دستگاه‌ها و نهادهای جدول پیوست تحت هر عنوان مسئولیت بررسی یا تأیید نقشه یا امور مربوط به کنترل ساختمان را عهده دارند نباید از پروانه اشتغال و امتیازهای آن استفاده نمایند.

در بخش دوم دستورالعمل مذکور بیان گردیده افراد مشمول از پذیرش کار جدید از تاریخ ۹۷/۲/۱ خودداری نمایند و در خصوص کارهای قبل از این تاریخ برابر تبصره ۲ ماده ۲۲ آئین‌نامه‌ی اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان جاری می‌باشد.

در بخش سوم نیز اعضای ارکان سازمان و هیئت رئیسه گروه‌های تخصصی که مشمول دستورالعمل مذکور می‌باشند صرفاً تا پایان تصدی دوره‌ی جاری می‌توانند به تصدی مسئولیت خود ادامه دهند و از دوره‌های آتی رعایت مفاد این دستورالعمل الزامی بوده است.

دستورالعمل مذکور پس از صدور، به‌جای ابلاغ به ادارات کل و سازمان‌های تابعه به دیوان عدالت اداری جهت استحضار و صدور دستورات لازم ابلاغ شده است و تا زمان ابلاغیه‌ی جنابعالی، به سازمان‌ها و ادارات کل ابلاغ نشده است.

در نظریه ۹۶/۱ مورخ ۹۶/۱۲/۱۲ وزیر راه و شهرسازی صراحتاً اعلام شده است وظیفه کنترل و بازرسی ساختمانها بر عهده شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمان‌ها می‌باشد.

برابر نامه‌ی شماره ۲۴۶۸ و ۲۴۷۱ مورخ ۹۷/۱/۱۶ وزیر محترم کشور ناظر بر ماده ۳۵ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مسئولیت نظارت عالی بر اجرای ضوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی و را بر عهده وزارت راه و شهرسازی دانسته و عنوان کرده و بر همین اساس بودجه در نظر گرفته شده جهت کنترل ساختمان و نظارت عالی بر وزارت راه و شهرسازی می‌باشد.

جهت حل این اختلاف نظریات تفصیلی (شماره ۲۹۶۰۰/۱۰۲۱۸۸ مورخ ۱۳۹۶/۸/۱۷ و شماره ۳۵۹۶۶/۴۸۲۴۰ مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۷) معاونت حقوقی رئیس جمهور بیان شده که در آنها با عنایت به ماده (۳۰) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و بند «الف» ماده (۶۰) قانون برنامه ششم توسعه، شهرداری‌ها مسئول کنترل احداث ساختمان و نظارت بر آن شناخته شده‌اند و به موجب ماده (۳۵) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، نظارت عالی بر عهده وزارت راه و شهرسازی عنوان شده است و نه سازمان‌های نظام مهندسی. همچنین کمیسیون عمران مجلس نیز طی نامه فوق‌الاشاره بر این موضوع تاکید نموده است.

۲- برابر بند «د» ماده ۳۲ قانون نظام مهندسی صرفاً ارائه خدمات مهندسی طراحی، اجرا و نظارت توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که مسئولیت بررسی یا تأیید نقشه و یا امور مربوط به کنترل ساختمان آن پروژه را نیز به عهده دارند تخلف محسوب گردیده است و در هیچ جای قانون این موضوع بصورت آنچه در دستورالعمل مذکور بیان گردیده، اشاره نشده است و نظریه‌ی اداره‌ی کل حقوقی قوه قضائیه به شماره ۵۸۵/۹۴/۷ مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۰۵ تأییدی بر موضوع می‌باشد.

۳- برابر قسمت ۲ بند «پ» ماده ۵۹ آئین نامه اجرائی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان شرایط صلاحیت حرفه‌ای موضوع بند ۶ ماده ۱۱ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، اشتغال به یکی از امور فنی در رشته مهندسی از جمله طراحی، محاسبه، نظارت، عملیات اجرایی، تولید و نصب، نقشه برداری، راهبری، نگهداری، کنترل و بازرسی، امور آزمایشگاهی و کارشناسی و مانند این عناوین در ۵ سال مداوم آخر یا ۱۰ سال متناوب متصل به زمان تسلیم درخواست داوطلبی از شرایط درخواست عضویت در هیئت مدیره می باشد.

۴- در خصوص فعالیت حرفه‌ای اعضای هیئت مدیره سازمان‌های نظام مهندسی استعلامات متعددی از وزارت راه و شهرسازی و سازمان نظام مهندسی ساختمان (شورای مرکزی) صورت گرفت که وزارت راه و شهرسازی به‌هیچ یک از آنها پاسخ نداد و رئیس وقت سازمان بعنوان بالاترین مقام اداری سازمان طی نامه‌ی شماره ۱۱۷۴۱/د ش ن مورخ ۹۸/۳/۲۲ در پاسخ به استعلامات صورت گرفته اعلام کرد فعالیت حرفه‌ای اعضای هیئت مدیره، بازرسان و گروه‌های تخصصی صرفاً در صورتی که مغایر بند د ماده ۳۲ باشد ممنوع بوده و فقط رؤسای سازمان‌ها به دلیل تمام وقت بودن و مسئولیت کلی امور سازمان از ارائه خدمات مهندسی منع شدند.

در فصل سوم نظامنامه رفتار حرفه‌ای اخلاقی عنوان گردیده است که: رعایت رفتار حرفه‌ای اخلاقی موضوع این نظامنامه به وسیله تمامی اشخاص مشمول آن احراز شده تلقی می‌شود، مگر آنکه شورای انتظامی نظام مهندسی ساختمان استان یا شورای انتظامی نظام مهندسی (کشور) حسب مورد، متعاقب دریافت شکایت، پس از سیر تشریفات قانونی نقض اداری آنرا احراز و به آن حکم نموده و رأی صادره قطعی شده باشد.

در ادامه، با توجه به موارد معنونه بنظر می‌رسد کنترل و بازرسی ساختمان و تائید نقشه از وظایف شهرداری‌ها و نظارت عالی بر عهده وزارت راه و شهرسازی بوده است و نه سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان. همچنین باعنایت به عدم ابلاغ دستور العمل منع تعارض منافع از طرق قانونی و سیر تشریفات اداری تا تاریخ ابلاغیه جنابعالی ایجاد تکلیف مازاد و فراقانونی برای تمامی ۱۲ دستگاه نامبرده در آن می‌باشد و پیشنهاد انصراف از کاندیداتوری انتخابات هیئت مدیره دوره‌ی نهم به جهت عدم اعمال بند ج ماده ۲۳ آئین‌نامه‌ی اجرایی قانون بدترین نوع تصمیم‌گیری و بی‌عدالتی است که آیندگان آن را قضاوت خواهند نمود و در کارنامه دولت سیزدهم به ثبت خواهد رسید.

در پایان لطفاً قبل از هرگونه اقدام و عمل به اجرای بند ج از ماده ۲۳ آئین‌نامه اجرایی قانون به سوالات به شرح ذیل پاسخ تا انشاءالله تصمیم درست اتخاذ گردد:

۱- اگر این افراد خاطی‌اند، پس چرا خطا و یا جرم (جرایم) آن‌ها در مراجع انتظامی و قضائی رسیدگی و اعمال قانون نمی‌شود و اجازه داده می‌شود که با استعفاء از چنگال قانون رهایی یابند؟! و اگر این افراد خطایی ندارند و صرفاً خطای‌شان عضویت در هیأت مدیره است، پس فشار به این افراد برای استعفاء به چه علت است؟

۲- اگر بنا بر قانون، اعضای فعلی هیئت‌مدیره دارای تعارض منافع‌اند و ارتکاب این افراد به برخورداری از منافع متعارض از حیث قانونی محرز است، پس چه نیازی به اعمال فشار برای استعفا است؟ و چرا از طریق قانونی این افراد از صحنه رقابت کنار گذارده نمی‌شوند؟ و به اعضاء سازمان معرفی نمی‌شوند تا اعضاء از انتخاب مجدد این افراد در دوره‌های بعدی احتراز نمایند؟ و اگر هم که قانون در این رابطه دارای سکوت و یا ابهام است و یا قانون مرتبطه تدوین نشده است، پس کدامین دین و مسلک و آئین، مجازات افراد را برای قانون نانوشته تجویز می‌نماید؟

۳- عدم پاسخگویی مدیران ستادی وزارت راه و شهرسازی به مکاتبات متعدد توسط اینجانب به چه معنی است و آیا سکوت آنان تخلف اداری و عامل اصلی این همه مشکلات نیست و آیا خود آنان دارای تعارض منافع نیستند که ادعای مبارزه با فساد و رانت‌خواری را دارند؟

۴- اگر بنا بر اذعان وزارت راه و شهرسازی، این افراد مشمول تعارض منافع شده‌اند و عقلاً و ماهیتاً ارتکاب‌شان به تعارض منافع طی گذشت زمان متمادی عضویت در هیئت مدیره رخ داده، پس دستگاه نظارت عالی مطابق ماده ۳۵ قانون نظام مهندسی ساختمان که همان وزارت راه و شهرسازی است تا به حال چه می‌کرده؟ و مسئولیت تسامح و تساهل و تأخیر در رسیدگی به این جرایم و ضررها و خسران‌هایی که در اثر این تسامح و تساهل به اعضاء و سازمان وارد شده بر عهده کیست؟

قطع به یقین اگر نیت و قصد، برخورد با سوء جریانات و تخلفات در سازمان نظام مهندسی ساختمان باشد، با التزام به مواد و مفاد مصرح قانونی و گزارشات مستدل اعضاء سازمان به عنوان گزارشگران فساد و حافظان سلامت سازمان که طی سالیان اخیر حنجره خود را در سوت‌زنی‌های فساد پاره کردند و کسی صدای‌شان را نشنید، می‌توان جرثومه‌های اصلی فساد و رانت در این حوزه را شناسایی و به دست قانون سپرد و هیچ نیازی به این قبیل هزینه‌زایی‌ها و رویه‌های غیرمرسوم و غیرمنطبق بر موازین دینی ما نیست. /

با احترام مجدد

جمال قناعت

عضو شورای مرکزی دوره‌ی هشتم

و

رئیس کمیسیون حقوقی، لوایح، شیوه‌نامه‌ها و ماده ۲۷

۱۴۰۰/۰۶/۲۹

رونوشت:

- جناب آقای دکتر رئیسی، ریاست محترم جمهوری برای استحضار و دستور مقتضی.
- ریاست محترم دیوان عدالت اداری برای استحضار.
- ریاست محترم سازمان بازرسی کل کشور برای استحضار.
- جناب آقای قلعه رئیس محترم شعبه ۱۲ دیوان عدالت اداری برای استحضار.
- جناب آقای دکتر نیکزاد عضو محترم هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر محمودزاده، معاونت محترم مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر شاکری ناظر محترم ازسوی مجلس شورای اسلامی بر انتخابات برای استحضار و دستور مقتضی.
- اعضای محترم کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر مانی فر مدیرکل محترم دفتر مقررات ملی ساختمان وزارت راه و شهرسازی برای استحضار.
- جناب آقای مهندس خرم رئیس محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان (شورای مرکزی) برای استحضار و دستور مقتضی.
- جناب آقای مهندس عبدی‌قهرودی مدیر محترم توسعه‌ی مهندسی وزارت راه و شهرسازی، رئیس دستگاه نظارت بر انتخابات نهمین دوره‌ی هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها و رئیس شورای انتظامی نظام مهندسی جهت استحضار و دستور مقتضی.
- جناب آقای مهندس عرفان مرادی مدیرکل محترم اداره کل راه و شهرسازی و رئیس دستگاه نظارت بر انتخابات نهمین دوره‌ی هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان کردستان جهت استحضار.
- اعضای محترم شورای مرکزی دوره‌ی هشتم سازمان نظام مهندسی ساختمان برای استحضار.
- روسای محترم سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان استان‌ها برای استحضار.
- اعضای محترم هیئت عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان برای استحضار.